Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 159 ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ЛИПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 19, 1980 No. 159 VOL. LXXXVII.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ОБІЦЮЮТЬ ПІДТРИМКУ ДЛЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Детройт, Міч. — У республіканській партійній плятформі, випрацюваній Програмовим комітетом і прийнятій республіканською Конвенцією, яка, як відомо, проходила тут від 13-19-го липня ц.р., виразно наголошується підтримку для Куби і поневолених націй Середньої і Східньої Европи у їхніх сподіваннях відзискати в майбутньому свою незалежність.

Критикуючи політику президента Джіммі Картера у плятформі між іншим сврерджується, що республіканська адміністрація закінчить „існуючу політику Картера, яка вводить в блуд американський нарід щодо совєтських інтенцій" і викриватиме совєтську агресію. Плятформа передбачає посилення радіопередач до Соєтського Союзу через „Голос Америки", „Радіо Свобода" і „Вільна Европа" з метою з'ясувати вартості американської політики і підкреслення "слабости тоталітаризму".

Коментуючи проєкт республіканської партійної плятформи, проф. д-р Лев Добрянський, президент УККА, голова Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй і дорадник Роналда Реґена у справах закордонної політики, заявив, що плятформа добре опрацьована і вона звертає увагу на недомагання в американській закордонній політиці у відношенні до поневолених націй, які являються природними союзниками Америки.

Якщо йдеться про права людини, — заявив в дальшому проф. Л.Добрянський, — то ця справа є добре віддзеркалена у плятформі і повинна стати головним аргументом у дебатах президентської кампанії. Плятформа згадує також про основну Декларацію людських прав Об'єднаних Націй і Гельсінкські угоди і у ній говориться, що республіканська адміністрація робитиме натиск на уряд Совєтського Союзу, щоб він закінчив переслідування і ув'язнення тих осіб, які висловлюють іншу від урядової думку чи ісповідують релігію.

В Детройті, кілька тисяч осіб взяли участь в маніфестації з нагоди Тижня Поневолених Націй. Серед промовців були: Майк і Морін Реґен, син і дочка президентського кандидата Реґена, д-р Л. Добрянський і Анна Шеннолт, голова Крайової республіканської ради національностей.

В ІРАНІ ОЧІКУЮТЬ ДАЛЬШИХ АРЕШТІВ

Теґран, Іран. — Масові арешти, що їх останніми днями переводять іранські органи, виявили глибоке незадоволення серед населення владою аятолли Хомейні і готоввість численних одиниць та деяких груп перевести державний переворот. Більшість останньо арештованих належали до групи, яка втримувала зв'язок і плянувала реставрувати останній уряд визначений шахом прем'єра Шапура Бахтіяра. Ядром тієї групи були вищі старшини і колишні старшини іранських збройних сил, з яких також складалося керівництво тієї групи.

Масові арешти вказують на широко розгалужену сітку заговірників, що й було причиною її виявлення. Допити, які саме тепер переводять ісламські поліційні органи, можуть довести до повної ліквідації тієї групи. Одначе це зовсім не зменшує небезпеки дальших заговорів і спроб скинути сучасне керівництво і встановити нове.

Сучасне керівництво більшість іранського народу прийняла із захопленням. Всі суспільні верстви, починаючи найбіднішими феллахами і міським пролетаріятом, а кінчаючи професійною інтелігенцією й підприємцями дали йому підтримку. Всежтаки уряд аж ніяк не вив'язався з перебраних на себе завдань. Брак владного центру поза моральним провідництвом аятолли Хомейні породив і далі породжує руйнуючі наслідки. Адміністрація країни і кабінет міністрів, який досі не має свого прем'єра, розпалися. Військо повністю здеморалізоване й здезорієнтоване, бо навіть ті військові частини, які остаточно спричинили упадок шаха, виступивши проти нього і підтримавши Хомейні, розпадаються. Найважчих ударів зазнала економіка країни, яка ще по інерції вичерпує нагромаджені запаси, але й ті на викінченні. Брак будь-якої господарської політики не ворожить добра для населення.

Такий стан становить досконалий ґрунт для заговорів і спроб перевороту. Дотепер тільки праві й центрові елементи ініціювали такі заговори. Одначе це не є увесь протирежимний потенціял. Покищо не виявляє себе на поверхі, але зате як найінтенсивніше працює крайня лівиця, головно комуністична партія Тудег, пов'язана тісно з Москвою. Ліві зміцнюють свої кадри, опановують контрольні позиції в столиці й крайні чекають на найбільш пригожий момент для свого виступу. Їх терпеливість і чужа рука, яка порушує ними, творить чи не найбільшу небезпеку для сучасного режиму й узагалі для суспільно-політичної системи Ірану.

РЕҐЕН ФОРМУЛЮЄ СВОЮ ПОЛІТИКУ

Роналд Реґен (перший справа) і Джордж Буш з колишнім президентом Джералдом Фордом під час Конвенції в Детройті.

Детройт, Міч. — На закінчення конвенції Республіканської партії губернатор, тепер уже республіканський кандидат до виборів на Президента ЗСА і формальний лідер партії, у 45-тихвилинній промові сформулював основні напрямні своєї політики.

У дбайливо випрацьованій промові він ширше зупинився на проблемах внутрішньої американської політики, особливо на економіці, яка під сучасну пору знаходиться в стані рецесії, підкреслив свій намір видатно зменшити податки, наголосив традиційну політику своєї партії дати більше повновласті стейтовим і міським урядам та пообіцяв поробити всі потрібні заходи, щоб відродити відому американську динаміку й підприємчивість, які останнім часом значно підупали. Він також виступив проти введення загальної реєстрації молоді для військової служби. У ділянці зовнішньої політики він обережно вказав на потребу рішучої настанови супроти СССР.

Намагаючись хоч до якоїсь міри заглушити прикре враження зі зміни традиційної лінії республіканців у справі беззастережної, законом ґарантованої рівноправности жінок на всіх відтинках життя, Реґен у своїй промові пообіцяв створити спеціяльний зв'язок з урядами губернаторів, щоб впливати на виелімінування залишків дискримінації жінки в ЗСА.

Критичне положення країни він добачає у трьох загрозливих для неї комплексах: підупадаючу економіку, ослаблення оборонних спроможностей і енерґетичну політику, оперту на нестачі енерґетичних засобів. Він обвинуватив уряд президента Картера, що той „заварив нестравний господарський ґуляш, частинно інфляцію, частинно високе безробіття, частинно рецесію, частинно зростаючі податки, частинно дефіцит, підсипаний енерґетичною кризою. Цьому він протиставить принцип постійного зросту економіки, а для забезпечення енерґетичних потреб пропонує збільшення вживання вугілля і нуклеарної енерґії.

Підставою невдач світової політики ЗСА Реґен вважає нерішучість президента Картера, яка викликала агресивність Москви, а союзників ЗСА штовхнула в зневіру.

Основою відродження Америки має бути „моральна постава, що палала вогнем в серцях мільйонів імігрантів з усіх кутків світа, які прибули сюди в пошуках свободи".

СВЯЩЕНИК В. РОМАНЮК ЗАСУДЖУЄ АТЕЇСТИЧНЕ СУСПІЛЬСТВО

Гельсінкі (УІС „Смолоскип) — На Захід продісталися деякі листи о. В. Романюка, написані ним зі заслання в Якутії, що поширюються в українському і російському самвидаві.

Нижче подаємо уривки з деяких листів о. В. Романюка в перекладі з російської мови, які він написав зимою 1979 року після прибуття в Якутію:

„...Пересильні тюрми переповнені людьми, блощицями, вошами. Мене майже заїли, прямо тортури. На кожній пересилці доводиться чекати від двох днів до півмісяця. В Якутії страшні морози, до яких я, людина півдня, не привик, та ще з купою хворіб, нажитих в мордовському політтаборі. У мене хвороба серця, ревматизм, гіпертонія, до межі вимучений шлунок тухлою їдою і півголодом".

„...Я багато думав про тяжку долю справді віруючих християн. Гніт над ними подвійний у порівнянні з іншими зеками (політв'язнями). Над ними глумляться і адміністрація, і кримінальники, і конвой. І ніхто не несе за це відповідальности. З них зривають хрести, відбирають всі клаптики паперу з релігійним словом... Листи до мене від співвітчизників і друзів з-за кордону конфіскували сотнями без будь-якого документального оформлення... Сваволю в злі ніхто не стримує... Головна трагедія атеїстичного суспільства — це відсутність в ньому всякої гуманности, доброзичливости і співчуття до людей.

Мимоволі згадав Всесвітню сесію Ради Церков в Найробі в 1975 році. І треба було збиратися ієрархам, щоб ані на йоту не полегшити (життя) ані одного віруючого страдника, ні одного рядового священика, якого тисне з усіх сторін ворожа влада. Мене не цікавить, що говорили наші церковники від СССР, тому що вони говорять те, що їм дозволили, заплянували. „Нам потрібні такі релігійні діячі, які не активізували б свою діяльність, а звивали її", — говорив мені слідчий КҐБ в 1970 році. І наші церковні діячі зі шкури вилазять, щоб догодити цій вимозі войовничої атеїстичної влади. Тому, чи потрібно скаржитись на те, що вони „глаголили" в Найробі?

Але потрясає і мучить інше: як делеґати Заходу

(Закінчення на стор. 3)

Відзначать 65-ліття проф. д-р Б. Гнатюка

Лігайтон, Па. — Голові Центральної Управи Державного Відродження України (ОДВУ), членові Екзекутиви УККА, головному контролерові УНСоюзу, невтомному науковому, політичному і суспільно-громадському діячеві проф. д-рові Богданові Гнатюкові сповнилось 65 років життя. З цієї нагоди ЦУ ОДВУ і 12-ий Відділ цієї Оранізації у Філядельфії організують в суботу, 26-го липня ц.р., о год. 6-ій вечора на Оселі ім. Олега Ольжича — зустріч із Ювілятом при святковій вечері.

Квитки на вечерю у ціні 10 долярів від особи, можна замовляти на Оселі (215) 377-4721, або у С.Новаківського пишучи на адресу 1331 W. Ruscomb St., Philadelphia Pa. 10141.

проф. д-р Богдан Гнатюк

Рочестерська громада приготовляється до Мадридської конференції

Рочестер, Н.Й. — Члени Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні збирають підписи на петиціях до сенаторів та конґресменів в справі Мадридської конференції, яка відбудеться восени цього року.

Петиція звертає увагу на факт, що совєтський уряд не дотримується Гельсінкських договорів і вимагає негайного звільнення всіх українських політв'язнів в СССР. Управа Комітету звернулася із закликом до громадянства підтримати цю акцію своїми підписами на петиціях. Таких петицій є три: одна до сенатора Джейкоба Джевитса, одна до сенатора Данієля Мойнигена і одна до когресмена даної округи.

Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні потребує додаткових збірщиків підписів на петиціях. Петиції є написані в англійській мові і їх можуть підписати не тільки українці, але й інші громадяни. Охочих допомогти в тій справі комітет просить звертатись до д-ра Романа Трача на число телефону (716) 381-8006.

ВІДОМИЙ ЛОНДОНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Обсервер" буде ліквідований в осени цього року. Причина — неспівмірні вимоги друкарів у зв'язку з неминучим переходом на компюторську систему друку. Є це одна з чергових ліквідацій відомого видання через поставу друкарських профспілок. У ЗСА таких ліквідацій було більше. В Англії друкарі славного лондонського „Таймс"-у і його зовсім окремого недільного видання страйкували понад рік і щойно рішення власників ліквідувати газету спонукало друкарів до злагіднення вимог. Тижневик „Обсервер" виходить уже 188 років і здобув собі опінію дуже добре редаґованого пресового органу.

ЗРУЙНОВАНИЙ ВНУТРІШНІМИ ВІЙНАМИ і присутністю палестинських партизан, головна кватира яких знаходиться в столиці Бейруті, Ливан опинився взагалі без державного правління. Останній уряд очолений Селімом аль-Госом зрезиґнував, президент Ливану Еліяс Саркіс резиґнацію прийняв, але згідно зі загальною опінією не скоро вдасться зформувати новий уряд, бо в існуючих умовинах є мало охочих братися до такого завдання.

В Америці

ЧИСЛО СМЕРТНИХ ВИПАДКІВ від горячі у південних і південно-західніх стейтах драстично збільшується. Досі у 16-ох стейтах цієї частини ЗСА померло 800 осіб. Найбільшою турботою стейтів є те, що метеорологи не заповідають полегші, а радше навпаки, продовження спек через цілий місяць серпень. Гаряча погода панує також у східніх стейтах ЗСА. У середу, 16-го липня температура в Ню Йорку піднеслась до 99 ступнів Фаренгайта. Від цієї спеки і високої вологости в Ню Йорку померли 2 особи, а багато були перевезені до шпиталів на обсервацію.

РЕЧНИКИ УРЯДУ президента Джіммі Картера признались, що з різних причин у фінансовому році 1980-81 дефіцит федерального уряду зросте до приблизно 60 більйонів долярів. Таким чином він майже наблизиться до існуючого за адміністрації президента Форда дефіциту у висоті 66 більйонів долярів. Президент Картер і його співробітники дуже часто в минулому покликались на цю цифру, як передвісника інфляції і рецесії і робили усі заходи, щоб не допустити до зросту дефіциту, але загальний спад в економії не дозволив урядові зупинити інфляції.

МІСТО МАЯМІ СТАЛО знову місцем неспокоїв і расових заколотів. Почалося з того, що два поліціянти намагалися зловити грабіжників і в погоні за ними опинились у суцільно неґритянській дільниці. Коли грабіжники, змішавшись з товпою заховались у будинках, поліціянти хотіли від'їхати, але товпа почала кидати на них камінням і тоді впало два постріли з кріса. Один з них поранив поліціянта і тоді товариш викликав допомогу. З цього, здавалось би, малого випадку почалися нові заворушення, які тривають досі, не зважаючи на частинну ізоляцію багатьох кварталів міста і проголошення виїмкового стану. У четвер, 17-го липня було поставлено у стан повного поготівля деякі частини національної ґвардії. Досі більше як 40 осіб зазнали поранення від зброї і різних предметів, що ними послуговуються неґри.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Едмунд Маскі критикує лідерів Республіканської партії, що вони у своїй передвиборчій кампанії говорять про потребу мілітарної переваги ЗСА над Совєтським Союзом, бо така настанова приведе знову до переговорів в збросніі, — заявив Маскі. Крім того державний секретар думає, що така спроба цілковито зруйнує плян обмеження атомової стратегічної зброї. Маскі дуже турбується зниженням життєвого стандарту американських громадян, якщо такий плян республіканців увійде в силу. Політичні спостерігачі уважають, що виступ державного секретаря також можна зарахувати до передвиборчої кампанії.

КОНҐРЕМЕН ДЖОН АНДЕРСОН, незалежний кандидат на президента, заявив в Лондоні, що він може відтягнути достатню кількість голосів з демократичного табору, щоб запевнити виграшу Роналда Реґена. Але Андерсон уважає, що Америка потребує зміни і він був би найкращим кандидатом на становище президента, в кожному разі кращим від двох теперішніх. Андерсон промовляв до приблизно 200 британських парляментаристів і хвалився, що „колишній губернатор з Джорджії" не має такого досвіду як він у політиці, а зокрема у розв'язці економічних проблем.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ЗАКІНЧИВ свої короткі вакації в Джорджії і тепер виїхав на Фльориду, щоб там у Джексонвіллі і Голлівуді взяти участь у розмовах з тамошніми лідерами і у бенкеті, метою якого є зібрати фонди на передвиборчу кампанію Демократичної партії.

У світі

ПРОБУЮЧИ ВИЙТИ на світові господарські ринки й стати чинником на них, КНР виявляє ініціятиву на різних відтинках. Останньо почали китайські господарські діячі, які працюють зі закордоном, присв'ячувати щораз більше уваги фінансово-грошовим проблемам. Виявом тієї нової активности є також створення нової, закроєної на велику скалю, міжнародної обезпеченевої спілки — Китайсько-Американської обезпеченевої компанії, — що її створили китайці на спілку з американськими приватними підприємствами. З американського боку співтворцем тієї нової обезпеченевої компанії є Американська інтернаціональна група, на чолі з М. Р. Ґрінберґом, а з китайського боку — Народна обезпеченева компанія Китаю.

МІЖНАРОДНІЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ (МОК) обрав Хуана Антоніо Самаранча, амбасадора Еспанії до Совєтського Союзу, новим президентом МОК-у і він на цьому пості заступить, після закінчення Олімпіяди в Москві, Лорда Кілланіна. Самаранч після вибору висловив надію, що олімпійський прапор „підноситиметься все вище й вище". Каденція президента МОК-у, як відомо, триває вісім років і тому Самаранч плянує зрезиґнувати з посту амбасадора і повністю присвятитись новому завданню. Кілланін залишається президентом МОК-у аж до погашення олімпійського вогню в Москві.

„МОСКОВСЬКИМ КАРНАВАЛОМ" називають в СССР умови, серед яких приготовляли, відкривали, а тепер переводять Олімпіяду. З усіх кінців СССР поперекидано до Москви міліціонерів, КҐБістів, дружинників (члени добровільної помічної поліції, рекрутовані з членів комуністичної партії і комсомолу) так, що в різних невральгічних пунктах міста, а особливо в забудуваннях на площах ігрищ виглядає неначе половина гостей — це умундировані й у цивільному поліціянти. В крамницях появилися добірні товари, в ресторанах кращі харчі, а обслуга, в що дехто не хоче повірити, зробилася чемніша й навіть дехто з неї усміхається. Цілу Москву КҐБ і міська управа поставили на ноги, щоб бути „бдітельним" перед „саботажистами, шпигунами, диверсантами і іншою нечистю". Передтим очікували, що на Олімпіяду прибуде понад 30,000 американців, тепер сподіваються тільки не більше 3,000.

ТОЙОТА І НІССАН — дві найбільші японські автомобільні фірми піднесли цього року на 42 відсотки імпорт своїх автомобілів до ЗСА. Обидві компанії заявили, що вони зовсім не мають у пляні добровільно обнизити виріз своїх виробів, у цьому й автомобілів до ЗСА. За перших шість місяців цього року Тойота ввезла до ЗСА 908,652 автомобілі, а Ніссан 749,633. В першій половині цього року японські фабрики випустили 5,46 мільйона автомашин, чим збільшили свою продукцію на 18,1 відсотка в порівнянні з попереднім роком, а американські фабрики випустили за цей самий час 4,27 мільйона автомашин, тобто зазнали спаду в продукції на 37,6 відсотка.

Совєтські п'ятидесятники в СССР підтримують бойкот Олімпіяди

Лондон, Велика Британія. — Інформаційний листок „Кестон Нюз Сервіс" повідомляє, що релігійна секта п'ятидесятників в СССР підтримують повністю бойкот Олімпіяди в Москві. Вони написали навіть у цій справі листа до президента Джіммі Картера у якому говорять, що совєтська влада силою осунула вірних з тих міст, у яких проходитимуть частини спортових змагань у побоюванні, що закордонні спортовці можуть довідатись повну правду про переслідуваання релігії в СССР і про терор стосований органами КҐБ супроти віруючих осіб.

В листі п'ятидесятників не подається усіх фактів переслідування але звертається увагу, що офіційні чинники перешкоджають у відправах, ув'язнюють і карають грішми проповідників тощо.

Загально думають, що в Совєтському Союзі є понад 500,000 п'ятидесятників і бодай половина з них відмовляються від реєстрації як вірні цієї секти в Раді для релігійних справ, яка існує при міністерстві внутрішніх справ СССР, кажучи що така реєстрація наражує їх і їхні родини на переслідування. Понад 30,000 п'ятидесятників внесли формальне прохання про виїзд з СССР з релігійних причин.

Велика Британія модернізує своє озброєння

Вашінґтон. — Уряд прем'єра Англії Марґарет Тачер рішив при великому спротиві лейбористської опозиції змодернізувати атомове озброєння країни, після чого звернутися до Вашінґтну з пропозицією випродукувати для нього наймодернішого типу атомові ракети типу Трайдент. 1 які будуть заінстальовані на атомових підводних човнах, що саме тепер є в підготові. Таких човні буде побудовано 4-5, а кожен міститиме 16 ракет. Кожна ракета матиме 8-10 атомових головок, які можуть бути спрямовані кожна на іншу ціль.

Тепер Англія має чотири підводні човні з атомовими двигунами, а на кожному 16 атомових ракет типу Поляріс А-3, які мають засяг около 2,000 миль. Засяг ракети типу Трайдент буде подвійний, а їхня вибухова сила багато більша, як Поляріс А-3. Кошти тієї модернізації будуть коло 12 більйонів долярів. На англійські умови це величезна сума, одначе М.Тачер аргументує, що тільки таким чином можна забезпечити оборонну суверенність і незалежність країни. Власних ракет вона не пропонує будувати, бо, закуповуючи їх в ЗСА, буде заощаджено коло 4 більйони долярів, а ті гроші вона хоче зужити на зміцнення англійських залог у Західній Німеччині. Таке переозброєння Англії повинно бути завершене до 1990 року. В міжчасі ЗСА приготовляє нову ракету типу Трайдент II, яка відзначатиметься значно більшою силою, а важніше — її цільність буде дуже докладна. Одначе ця ракета буде в продукції щойно на початку 1990 років.

Рішення уряду М.Тачер викличе ще сильнішу атаку Москви на її політику. Вже тепер при кожній нагоді совєтські лідери гостро критикують Англію, її політику, а в першу чергу „залізну лейді", як називають М.Тачер її противники.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оборона проти злочину

Непошана закону внутрі кожної державної системи руйнує не лише ту систему, але руйнує і суспільство, якому довелося в такій системі жити. Совєтська система, побудована силою, — в часі виборів до російської конституанти, Учредітельного Собранія 1917 року большевики отримали ледве понад 10 відсотків голосів, а опісля силою захопили владу, а „учредітельку" розігнали, — на силі тримається дотепер. Навіть приголомшлива большевицька пропаґанда й агітація, всюдиприсутня індоктринація не мали б успіхів, коли б за ними не стояла брутальна сила й насильство. Одначе і це кінчається, і ми є свідками, як кращі елементи підбольшевицьких суспільств повстають проти цієї системи.

Міжнародний мир, взагалі відносини між державами й народами, тривало можуть бути побудовані тільки на законі, на взаємному домовленні, на договорах, які в однаковій мірі обов'язують обидві сторони. Брак таких договорів-законів або їхнє непошанування раніше чи пізніше мусять довести до конфліктів, ба навіть до війни.

Все вказує на те, що совєти свідомо й пляново порушували міжнародний договір, який і їх зобов'язує і мусить бути і для них законом, бо вони його добровільно прийняли і потвердили це своїм підписом про заборону вживання хемічної і бактеріологічної зброї. Катастрофальний вибух у військовій фабриці в Свердловську і затруєння понад тисячі людей хемічною зброєю є таким важким порушенням міжнародного договору, що на першу вістку не хотілося вірити, що це правда. На жаль, наплив нових даних про цей вибух підтвердив найгірші припущення, що совєтська влада свідомо поповнює злочин ламання міжнародного закону й готує пляни вжити хемічну й бактеріологічну зброю на випадок поважнішого збройного конфлікту.

Небезпека такої поведінки тим більша, що сучасна наука розвивається швидким темпом, несподіваними скоками, й кожний день може принести якийсь радикальний засіб для масового вбивства людей і всього живого.

Усвідомлюючи собі це, Державний Департамент ЗСА, зібравши точніші документи і їх перевіривши, зажадав вияснення від Москви в цій справі та запротестував проти важких порушень обов'язуючого і її договору, тобто проти очевидного злочину. Відповідь з Москви була типова: удаване обурення, заперечення й образа.

Відповідь на це з боку ЗСА могла бути одна: на жаль, ЗСА мусять зі свого боку поробити конкретні протизаходи. І саме тому ми читали про заплянуване відновлення виробництва хемічних засобів оборони.

Вбивство в Афганістані

Обсерватори воєнних дій в Афганістані повідомили, що совєтські військові частини, після довшого вивчення ефективности боротьби, веденої совєтською армією проти тамошнього руху спротиву, змінили тактику боротьби, застосовуючи не тільки нові стратегічні прийоми, але також нову зброю, достосовану до гірського терену і ведення партизанської боротьби.

В останньому часі західня преса пише більше про події в окупованому совєтською армією Афганістані та затяжні бої між совєтськими військами і жменькою їхніх вислужників з одного боку, та афганськими повстанцями — з другого. Повстанці, не зважаючи на брак новочасної зброї й амуніції, яку, як загально здогадуються, нереґулярно доставляє їм Пакістан, створюють почуття непевности для понад 100-тисячної совєтської армії і місцевого уряду в Кабулі, де, до речі, час до часу також спалахують вуличні бої між протилежними силами, у яких беруть участь навіть малолітні діти по стороні повстанців.

Москва, — кажуть політичні спостерігачі і аналітики, — вживаючи раніше випробуваних методів боротьби з партизанськими частинами, які вона вела в 1944-1950 роках проти Української Повстанської Армії під керівництвом ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки, а пізніше проти рухів спротиву в Польщі, Мадярщині, Чехо-Словаччині, — вчинила в Афганістані основну помилку. Терор, який мав „позитивний" ефект в СССР і країнах сателітів, не настрашив афганців, а навпаки — ще більше згуртував їх до активної боротьби і відкритого спротиву окупантам.

В таких обставинах Кремль мусів міняти тактику і зброю. Старі частини армії відтягнено на територію СССР, відтягнено також частину зброї, головно тяжкі і нездатні до швидких операцій танки, а замінено їх легшими моделями і панцерними возами та частинами з досвідом або вишколом у партизанській боротьбі. Очевидно, така зміна принесла нові успіхи для совєтської армії в Афганістані, які цілком сміливо можна назвати новим совєтським мордом афганського населення і тотальним знищенням їхнього й так невисокого матеріяльного дорібку.

Треба однак сподіватися, що уряди західніх країн піднесуть цю справу хоч би на форумі Ради Безпеки Об'єднаних Націй і постараються, щоб вільне суспільство засудило чергове народовбивство комуно-московських імперіялістів, загарбників чужих земель.

КЕННЕТ ТЕЙЛОР назначений канадським урядом на генерального консула в Ню Йорку. Він здобув собі неабияку популярність у ЗСА, допомігши шістьом дипломатам в Ірані продістатись до Канади, а потім до ЗСА, видавши їм паспорти як канадським урядовцям амбасади. Ця справа набрала була в січні ц. р. великого розголосу не тільки в Америці, але також у цілому світі.

Ярослав Гайвас

ОТ ВАМ ПАРТОКРАТІЯ

Стаття Александра Солженіцина в весняному числі „Форейн Аффейрс" 1980 року п.з. „Помилкові поняття про Росію є загрозою для Америки " викликала великий відгомін. Як звичайно, талановито і пристрасно А.Солженіцин намагається відмежувата СССР від Росії. Він напоглегливо, хоч безуспішно, доводить, що СССР — це зовсім новий твір на терені Росії, що він не є її продовженням, з нею органічно не зв'язаний, що він не виростає з російської історії. Солженіцин пише: „Насамперед візія Заходу затемнена фальшивим кліше, згідно з яким росіяни є 'пануючою національністю' СССР. Такого немає і ніколи не було, починаючи від 1917 року. Після 1917 року держава як функційна цілість — країна з її урядом, поліцією і збройними силами, не може довше називатися Росією".

До подібних висновків доходять і ті всі, хто намагається з тих чи інших міркувань доказувати, що Совєтським Союзом править якась анаціональна чи інтернаціональна суміш, яку вони називають партократією, бо тих людей в'яже тільки приналежність до тієї самої партії і ті самі ідеологічні позиції. Слово „партократія" спопуляризував відомий совєтолог Абдурахман Авторханов у своїй книжці „Происхождение партократии" (1973), в якій він показує, як Комуністична партія закріпила за собою владу в СССР, тобто аналізує, як і якими способами комуністична монопартія перебрала в свої руки тотальне керування цілим життям.

А.Солженіцин репрезентує один з поглядів на ту проблему. Погляд його не новий, але популярним він ніколи не був. Навпаки, і в російських середовищах поза СССР і серед світових експертів тієї справи були протилежні до Солженіцина думки. Він це знає і це власне великою мірою спричинило його виступ і досить гарячу, може навіть загарячу арґументацію, яка не раз межує з особистою атакою. Інший погляд, діяметрально протилежний визнає більшість солідних російських дослідників, а між ними чи не найбільший авторитет — покійний уже сьогодні Ніколай Бердяєв.

Докази Бердяєва

Н.Бердяєв, як і Солженіцин, пізнав російський комунізм з власного досвіду, бо до 1922 року перебував у Росії, звідки виемігрував до Берліну. Ще будучи в Росії, він зайняв визначне місце серед російських філософів, а переїхавши за кордон, він не лише сам студіював і багато писав на філософічні теми, але й організував науково-дослідчі осередки. У відміну від Солженіцина він не побував у совєтських тюрмах і таборах, не зазнав благ „клясової справедливости", але власне може й тому його погляд на російський комунізм глибший, основніше передуманий і логічний, бо немає в його підґрунті того почуття величезної особистої кривди й несправедливости, яка є в Солженіцина. На думку Н.Бердяєва, „ленінізм і сталінізм не є клясичним марксизмом. Комунізм (російський) є російським феноменом, не зважаючи на його марксистську ідеологію" „The Russian Idea" Лондон, 1947. Це не був випадковий погляд у Бердяєва, він бо проблему російського комунізму вивчав постійно і безперервно доповняв свої знання про нього та витончував свої оцінки про нього. Вже 1937 року у своїй книжці „The Origin of Russian Communism", Лондон 1937, він ствердив: „Важко є зрозуміти російський комунізм з огляду на його подвійну природу. З одного боку — він інтернаціональне і світове явище; з другого — він національний і російський. Особливо важливо для західньої думки зрозуміти російські коріння російського комунізму і факт, що власне російська історія була тим, що здетермінувало його рамки і оформило його характер".

Гарячі пристрасті

Як бачимо — це зовсім інші, собі протилежні, себе взаємно виключаючі погляди. У Бердяєва погляд, обґрунтований глибоким вивченням і пізнанням всебічности проблеми.

У Солженіцина — глибокі почування і гарячі пристрасті. Коли приходиться вибирати між двома оцінками, то, очевидно, можна вибрати тільки погляд Бердяєва.

До тих самих висновків завжди доходили й українські дослідники цих проблем без огляду на їхні світоглядові і політичні погляди та симпатії. Останнім і може найбільше вичерпним українським твором на цю тему була книжка професора мюнхенського державного університету Юрія Бойка п.з. „Російські коріння большевизму".

Але теоретичні бесіди в слові і на письмі про те, чим є Совєтський Союз, що він — як думає Солженіцин і сучасні прихильники партократичного концепту — не є російською імперією, а большевизм — це не російське явище, а твориво різних „нацменів", які завжди спотворювали Росію й наносили їй кривду, та й цим разом знову повторили свою традиційну функцію, треба сконфронтувати з життям. сконфронтувати з тим, що діється, що пишеться, що думається, що любиться і для чого живеться. І тоді стане ясніше, що це таки не „партократія", є справжня Росія.

„Де січа гриміла"

Ось як пишуть в Росії, чи пак у СССР:

„Де січа гриміла... На Куліковом полі відродилася Зелена діброва...Зелена діброва ввійшла в літописи, народні оповідання і перекази як нерозривна частина Куліхового поля...В хащах діброви за вказівками передбачливого полководця московського князя Дімітрія таємно заляг у засідці полк під командою воєводи Дмітрія Боброка і князя Володимира Серпуховського. В мить жорстокої січі полк раптом вдарив нищівно на праве крило і в запілля кінноти ворога, що проривалася, вносяче в її ряди замішання. Опісля русске військо перейшло до вирішального наступу, розгромило ворожі полчища, змусило їх до втечі. На високому березі ріки Непрядви русскі ратники поховали своїх впалих товаришів, а над їхніми могилами побудували церкву з колод, зрубаних в лісі-рятівникові..,

Більше чим на десяти гектарах розкинулася нова Зелена діброва. Простягнулася вона на схилі височхлого русла Смолки і на землях колгоспу „Красное знамя"./Правда, Москва, 23-го червня 1980/.

Чи треба більше доказів, більше арґументів? Тут і московський князь, і большевицька газета, і російське військо, і народні оповіді. Як глибоко пов'язані й поєднані православна церква і колгосп „Красное знамя"! Кращого поєднання, глибшої символіки бути не може. Все воно російське. Російські царі і бояри, російські донедавна народні комісари, а тепер червоні міністри. Росія...

Примітка: Битва на Куліковим полі між московським військом під командою князя Дімітрія Донського і татарами під командою Мамая — за УРЕ —„піднесла значення Москви як центру об'єднання руських земель."

Із совєтського калейдоскопу

• У Кривому Розі створено раду, яка займається працею із закордонними студентами, які навчаються у совєтських вищих школах. Останньо там пройшла "олімпіяда з російської мови", - інформує київська „Радянська Україна".

У цій дивовижній „олімпіяді" взяли участь студенти з Латинської Америки, які у своїх працях порушували теми, які „стосуються життя і революційної діяльности В. І. Леніна, миролюбної політики КПСР і Радянського уряду, дружби між народами". Вони також читали вірші Маяковського, Свєтлова, Павла Неруди, а теж співали пісні „російських та радянських композиторів". Переможцем „олімпіяди" вийшов тунісець, „посланець" Анголі і кубинець.

Усе було б буцімто гаразд, якщо б не ця дивовижа що до українського міста з'їхалися закордонні студенти, щоб навчатися ... російської мови. І на те встановлено аж „олімпіяду".

• У країні, в якій нібито не діються ніякі злочини, бож у загальному совєтська преса їх промовчує, на ділі мають місце різні злочини, зокрема серед молоді, а з цим масове пиянство, хуліганство і непошанування авторитету батьків. Про це широко розповідає київська газета „Молодь України".

З метою, щоб поборювати злочини, рекрутують міліцію, яка переходить спеціяльний вишкіл, і в якому спеціялізуються чоловіки і жінки. Наприклад, у Івано-Франківську існує навіть музей школи міліції, експонати в якому говорять про „подвиги" міліціянтів, „орденські стрічки; про високе поклинання міліції, про роботу в справах неповнолітніх райвідділу міліції."Щоб бути вправними „криміналістами", міліціянти на практичних заняттях в лябораторії, тобто в „кабінеті криміналістики" розпрацьовують „дослідження документів"...

• Добре знає совєтська влада, що дітей треба змалечку виховати, щоб колись вони були їй „вірними", а з цим і старається про те, щоб дітей висилати на літні табори. Поміж таборами у різних частинах України є один у самому кутку Донбасу у Путивлівському лісі п. н. „Дружба", який уже 16-ий раз відкрито дітям. У ньому перебуває 800 дітей гірників, які поза іграми проводитимуть час по лінії „комуністичної ідеології", і як їхні „виховники" водитимуть на прогулянки, де вони „зустрічатимуться з ветеранами війни і праці". Іншими словами, партія — „опікунка" народу — чуйно „зорить" за підростаючим поколінням, дбаючи про своїх наступників.

З НАШИХ БУДНІВ

„ШАПОЧКА"

Після того, як розійшлися по квартирах з літніх своїх маневрів американсько-українські ветерани, хтось з колеґ-гумористів, чи не Няко Гірняк, пустив про мене на Союзівці такий анекдот:

— Ветерани роз'їхалися, а на місці постою залишився всього-навсього один інвалід — Ікер.

Ветеран чи інвалід, а все ж таки мушу підкреслити в цьому місці, що під час маневрів, або з'їзду, я мав велику честь і приємність розмовляти з головним командантон ветеранського війська у вільному світі Богданом Безкоровайним. При цій оказії підписаний пригадав п. командантові, що він повинен пишатися своїм козацьким походженням, поскільки це либонь таки його пращур, кошовий отаман славного Війська Запорозького, Кирило Коровай-Безкоровайний, водив козацтво у далекі бойові походи — аж до Фляндрії, Франції і тому подібне.

— Дец-ит! — притакнув пан командант. Він, той отаман, мусів бути якимось моїм фаміліянтом, а на доказ того скажу вам, що в Другу світову війну я ходив по його слідах у передових частинах Першої Американської Армії, визволяючи Францію з-під гітлерівської окупації.

Після того командант Безкоровайний зволив ласкаво спитати мене, чи і я носив колись військову уніформу та чи брав участь в якійнебудь воєнній кампанії?

Відповідь була рішучепотверджуюча — так! Я служив у польській армії в ранзі старшого стрільця, або фрайтра, а в німецько-польській війні у вересні 1939-го року взяв радше пасивну участь, бо з тактичних міркувань поза казарми 40-го полку піхоти у Львові — далі носа не висунув.

На що п. командант авторитетно заявив, що за такий бойовий подвиг мені прислуговує право носити на голові ветеранську шапочку, або так званий „пиріжок", котрим прибіцяв мене удекорувати з нагоди найближчого Дня Ветерана!

Добре, що сталося при свідках, тобто в присутності шановної дружини п. команданта! Отже, міркою, що після такої урочистої обіцянки Командант-Безковорайний хіба не посміє відпустити „моєї" шапочки комусь вищому за мене ранґою, наприклад — Президентові ЗСА Джіммі Картерові...

Ікер.

КОЛИ ЗРАДА МОЖЕ БУТИ ЛЕҐАЛЬНОЮ

(В.Д.). — Кілька тижнів тому невідомі терористи обстріляли резиденцію високого урядовця американської амбасади в Кінґстоні, Джамейка, Н.Річарда Кінсмана, уживаючи автоматів і ручних ґранат. На щастя, в резиденції нікого не вбито ані поранено.

Кілька днів перед тим американець Луї Вулф мав пресову конференцію в Кінґстоні, на якій він назвав Р.Кінсмана "шефом-резидентом" американської Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей). Він теж подав приватний телефон, опис його автомобіля та його реґістраційне число.

Хто є Луї Вулф?

Він є редактором „Інформаційного Бюлетеня Закритої Діяльности," який виходить у Вашінґтоні й який явно подає імена здогадних американських розвідників, які працюють при американських амбасадах у різних країнах світу. В редакції цього бюлетеня є теж Філіпп Б.Ф. Ейджі, колишній урядовець „Сі-Ай-Ей," який робить собі кар'єру закордоном, виявляючи імена американських розвідчиків, що оперують під прибраними прізвищами при амбасадах. Ейджі називає себе „симпатиком комунізму."

Хоч він завзято відпекується від будь-яких зв'язків з Москвою, нимає сумнівів, що його антиамериканська діяльність приносить багато користи Кремлеві.

Два роки тому один підрядний урядовець „Сі-Ай-Ей" в Ланґлей, Вірджінія, був засуджений на сорок років тюрми за те, що він продав совєтському аґентові стандартний підручник про розвідчі можливості шляхом сателітів. Він одержав за це 3,000 дол. від совєтського аґента.

Немає двох слів про те, що виявлення урядових таємниць у теперішній антиамериканській атмосфері у світі становить не тільки велику небезпеку для американських громадян, але також є зрадою державних інтересів Америки.

На превелике диво, Америка немає відповідних законів, на основі яких Уряд міг би притягти до відповідальности тих осіб, які розголошують американські державі таємниці, без огляду на те, чи це роблено за гроші, чи з ідеологічних міркувань.

Тим часом Конґрес б'ється з думками, що робити, щоб евентуально припинити такі зрадливі вчинки через ухвалення відповідного законодавства, яке б передбачало за них кари. Деякі законодавці в Конґресі та відповідальні чинники Адміністрації Картера вбачають конфлікт у такому законодавстві з Першою Поправкою Конституції, яка проголошує засаду „свободи інформації" для американських громадян.

Одначе, ми певні, що відповідна стилізація потрібного закону могла б знайти середній шлях, зберігаючи права і привілеї Першої Поправки, і дати Урядові можливість карати тих, які зраджуючи американські державні таємниці, приносять шкоду Америці та загрожують тим її існуванню.

Яр Славутич

МИХАЙЛО ЖУЧЕНКО — СПІВЗАСНОВНИК НТШ

(До 140-річчя з дня народження і 100-річчя з дня смерти)

Про деяких засновників і фундаторів Наукового Товариства ім. Шевченка (до 1892 р. — Товариство ім. Шевченка) є досить матеріялів. Наприклад, про Олександра Кониського (1836-1900) чи про Єлисавету зі Скоропадських Милорадович (1832-1890) знаємо немало. Перший був письменник, а друга походила з гетьманського роду. Очевидно, ці факти сприяли тому, що про них писали більше. Значно менше відомо про Дмитра Пильчикова (1821-1893), скромного виховника. Але про Михайла Жученка, співзасновника НТШ та одного з перших його фундаторів тепер у пресі нічого немає, не зважаючи на те, що він подарував на товариство, як свідчать нові дані, може, найбільше і причинився до його створення не менше від інших.

Існує думка, — її підтримував також Дмитро Дорошенко в розмові зі мною, — що вперше заговорив про створення якогось товариства для плекання рідної культури О. Кониський. Це був час, коли в царській імперії Росії діяла заборона друкувати книжки українською мовою, т. зв. Валуєвський указ. Отже, як переказують, О. Кониський звернувся до Є. Милорадович, а ця остання — до свого багатого племінника, М. Жученка (рід Скоропадських і рід Жученків були споріднені). Внаслідок цих та інших розмов із патріотичними українцями вирішено створити якусь культурницьку організацію в Галичині, під австрійським ладом, куди не сягала рука московських посіпак. Якусь поважну суму зголосила Є. Милорадович, але мабуть найбільшу пожертву дав харківський адвокат М. Жученко. До фундаторів залучили також Д. Пильчикова, немаєтного вчителя, до речі, колишнього приятеля Т. Шевченка і члена Кирило-Методіївського Братства.

Володимир Дорошенко слушно зазначує, що згаданих чотирьох осіб і „слід називати фундаторами Товариства ім. Шевченка" („Огнище української науки", Філядельфія, „Америка", 1951, стор. 19), яке постало 1873 року у Львові — також із допомогою місцевих українців, що прилучилися до наддніпрянських ініціяторів.

Михайло Драгоманів, що брав участь у оформленні статуту Товариства, пізніше згадував: „я мушу сказати, що ті гроші не були зібрані, а майже всі, коли не цілком усі, дані були одною особою, досить багатою" („Літературно-публіцистичні праці", Київ, „Наукова думка", 1970, том 2, стор. 231).

Хто ж була та особа? Д. Дорошенко натякав, що „гроші на закупно... друкарні... дала Єлисавета Іванівна", себто Є. Милорадович („Хліборобська Україна", Відень, 1924-25, кн. 5, стор. 287). Інакше подають упорядники творів М. Драгоманова — І. С. Романченко та В. В. Лисенко. Вислів „одною особою" вони уточнюють: „гроші... дані були одною особою... — Михайло Жученко (1840-1880), який дав досить велику суму на організацію Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Перед тим велику суму внесла Є. Милорадович" (том 2, стор. 564).

Не має особливого значення, хто саме більше дав на добре діло — головне, що Товариство заснували, а серед найперших фундаторів був М. Жученко, співзасновник установи, яка створила цілу добу в розвитку української літератури й науки. Сьогодні, у 140-річчя з дня його народження і 100-річчя з дня смерти, ми і згадуємо харківського адвоката Шевченковим „незлим тихим словом".

Автор статті, що є правнуком М. Жученка по батьківській лінії, уже довгий час цікавиться своїм родом. Розшуки дали деякі наслідки. Походив рід М. Жученка з галицького Покуття. Його предок, Іван Жук, правдоподібно з опришків, мав свій власний „городок" Жуків, що існує й тепер — це невелике село біля річки Черняви, лівої притоки Прута, в сучасній Івано-Франківській області. Через польське переслідування православної віри І. Жук покинув своє давнє гніздо й пішов на Січ із двома синами. До речі, товаришив йому Яків Острянин, пізніше відомий як гетьман Остряниця.

Сини Івана Жука, старший Тимофій і молодший Хведір, як подає В. Модзалевський у „Малоросійському родословнику" (Київ, 1910, том 2, стор. 63), називали себе Жученками, бо тоді так велося на Наддніпрянщині, що майже всі сини додавали до своїх успадкованих прізвищ наросток -енко. Особливо визначився Хведір — за сучасним написанням Федір — Жученко, що протягом другої половини XVII ст., з малими перервами, був полтавським полковником і засновником кількох сіл. Про нього родознавець В. Сенютович-Вережний написав цінну статтю, що надрукована в „Записках НТШ", том 169 (Париж, 1962).

Складаючи довгу родовідну Жученків, В. Модзалевський подає у восьмому коліні цього роду — Михайла Васильовича Жученка, що народився 8-го листопада 1840 р. в родині колишнього військовика Василя Петровича Жученка, який від 1843 до 1847 р. був засідателем Новомосковского повітового суду. Після зруйнування Запорозької Січі містечко Самару царський уряд перейменував на Новомосковське. Місце народження Михайла та його батька Василя — село Вистрівка („Малоросійський родословник", том 2, ст. 68-69).

Учився Михайло в Харківському університеті, де вивчав право, пізніше став, як уже згадано, адвокатом, а потім навіть головою ради адвокатів у Харкові, як на молодий вік, це була дуже почесна посада. Уже в студентські роки займався М. Жученко українофільською діяльністю — поширював українські видання, клопотався про створення на Харківщині шкіл з українською мовою навчання тощо. Такі школи навіть почали діяти — це для них Т. Шевченко приготував свого „Букваря". Як видно з недавно опублікованих П. Журом

(Закінчення на ст. 3-ій)

Згадали героїв України в Сейнт Пітерсбурзі

На Фльориді в Сейнт Пітерсбурзі заходами Українсько-Американського Товариства відсвяткувано Свято Героїв в пополудневих годинах у п'ятницю, 6-го червня, в залі української католицької церкви Богоявлення Господнього.

Свято відкрив голова Товариства Богдан Бемко, у своєму слові підкреслюючи вартість народу, що має людей, які готові жити, працювати і вмерти за буття і свободу свого народу. Для прикладу він навів цитату з Святого Письма, „що немає більшої любови,як хто життя своє віддасть за друзів своїх". Писятні вшанували Героїв одноэвилинною мовчанкою.

В своєму рефераті Дмитро Сулима говорив про всі історичні дати геройчних змагань українського народу, зупиняючись довше на визвольних змаганнях зокрема на геройській боротьбі УВО-ОУН-УПА, та на тлі „Аплею поляглим" згадав героїв України всіх часів.

Пісню „Видиш, брате мій" розпочато мистецьку програму хору „Україна". Вірш — „Зродились ми великої години" —віддеклямувала з чуттям Марія Сулима. В дальшому була — „Зоріла золота заграва" — хорова точка, а терцет в складі: Василини Копинець, Наталки Бучинської й Ярослави Ціх, з сольо маестра Богдан Бемка відспівав стрілецьку пісню „Ой, нагнувся дуб високий".

Два брати Павлик і Петрусь Бучинські гарно віддеклямували вірш „На могилах" Остапа Тарнавського; з черги проф. Олександер Омельський, що акомпаньював у всіх виступах хорові, відіграв на фортепіяні власну композицію — „Елегію в пам'ять ген. Тараса Чупринки".

Ще раз виступив хор „Україна" і відспівав „Єднаймося" Стеценка, сольо Люди Жеске. В оформлені сцени брав участь Богдан Надольський та його батьки. Національним Славнем закінчено Свято Героїв.

Д.С.

Відкрито Український Музей Канади

Український Музей Канади був офіційно відкритий 24-го травня ц.р. у Саскатуні. Коло 500 людей брали участь у програмі відкриття, котра відбулася надворі перед музейним будинком.

Гості у президії репрезентували Федеральний, провінційний та муніципальний уряди, як також інші музеї й організації. Представник канадського уряду, сенатор Сід Баквольд, в додатку до своїх поздоровлень прочитав привітання від міністра багатокультурности Джіма Флемінга.

Заступник прем'єра Саскачевану Роман Романів сказав, що дуже вимовне, що Український Музей Канади відкривається в Саскачевані тому,що цій провінції характерні якості, які роблять Канаду унікальною державою, вможливлюючи розвиток культур народностей з різних частин світу.

Посадник Саскатуну Клиф Врайт гратулював Музеєві в імені міста. Він говорив про Музей, як символ для цілої Канади, що доводить можливість для етнічних груп задержати свою культурну спадщину і рівночасно бути канадцями. Він також підкреслив, що збереження різних культур є силою й унікальністю Канади, фактично самою базою канадської ідентичности.

Перетинання стрічки для символічного відкриття будинку виконав заступник прем'єра провінції Роман Романів при допомозі посадника К.Врайта та голови Музею Марії Ткачук. Тоді була відслонена пропам'ятна бронзова таблиця при вході до Музею. Таблицю відслонила Надя Боднар з Едмонтону, голова Крайової управи Союзу Українок Канади. Таблиця є даром Крайової управи СУК, як знак признання вкладу праці членів Дирекції Музею в роках 1975-1980.

Учасники тоді оглядали Музей та його виставки. У головній галерії приміщується виставка про українську іміграцію до Канади та життя українців-піонерів.

У просторому фоє галерії висіла серія з дванадцяти картин, намальованих славним канадським мистцем Василем Куриликом. Темою цих картин є українська жінка-піонерка, і вони є частиною сталої колекції Музею.

Галерія під час місяця червня має на виставці також картини, намальовані членами Саскатунського Товариства Українських Мистців.

Після офіційного відкриття Музей став дуже популярним і його денно відвідують організовані екскурсії та загальна публіка.

Український Музей співпрацює з своїми відділами-філіями в Ванкувері, Едмонтоні, Вінніпеґу та в Торонто, щоб розшукати, зберегти, вивчати й інтерпретувати на крайовій базі репрезентативні речі, які свідчать про якраїнську спадщину і її вклад уканадське суспільство

А. Качковський

СОВЄТСЬКИЙ ШПИГУН КІМ ФІЛБІ, який понад 40 років в середині секретної служби Великої Британії виконував функції совєтського шпигуна, дістав від Москви ще один орден. Цим разом це орден „Приязні народів", введений московським урядом для пропагандивних і підривних цілей у світі. З повідомлення в „Известиях" можна зробити висновок, що Філбі дістав цей орден за якісь нові послуги Москві, бо в газеті подано, що він і „далі стоїть на бойовому посту", тобто виконує шпигунську роботу. Філбі належав до групи молодих англійців, які ще в 1920-их роках пов'язалися з Москвою, на її дорученню ввійшли в секретні англійські служби, добилися там високих постів, які давали їм змогу працювати в користь Москви і на шкоду своїм країнам. Двом з них удалося втекти при допомозі Філбі перед арештом до СССР. Були це Гю Вирджес і Доналд Мскілн, а одного, Блонта, експерта мистецтва, виявлено щойно минулого року. Сам Філбі втік до Москви в 1963 році.

Священик В. Романюк...

(Закінчення зі стор. 1)

дозволяють так обманювати себе... Кара Господня! Інакше не назовеш. Як вони доброзичливо, ввічливо прислухаються, коли наші післанці брехні (атеїзму) вигукують з трибун про рівноправність віруючих з іншими громадянами (наприклад, партійними). І нема серед них ані одного як є серед нас... які беруть на свої однісінькі плечі всю тяжку долю непосильного тягару духовного запустіння...

Зло стало витонченіше, хитріше. Воно не змінилось, не зм'якло. І якщо арештують менше, то прямо тому, що не потрібно цього. Влада тепер має справу не з народом, який дістався їй від християнської Росії, котрий радикально, підлягав би поголовному знищенню і переховці, але має до діла з народом третього покоління, відшліфованим і обтесаним, вихованим у потрібному дусі, сприйнятливому владі. Влада власне тепер має свою людину, яка забула Бога, яка потонула в брехні.

У 30-ті, 40-ві роки маси безцеремонно винищувано, тепер по-різному розпраціьовані методи... людина ледве дихає, зі знищеним здоров'ям, знищеною психікою, якій найчастіше ні до чого вже. А медична обслуга в таборі зводиться до порожньої формальности. Наприклад, підходить до дверей камери фельдшер або медсестра і питається „Хворі є?" — „Є!" відповідають в'язні. Підходить більше до дверей і дістають хворі по таблетці. На цьому меддопомога припиняється.

До лікаря на прийом попасти дуже важко, а попадеш — допомоги також немає ніякої. В'язні постійно відчувають болюче почуття півголоду і голоду. Їжа гидка... останніх сортів, залежана на складах. Тому всі хворіють на шлунок вже після короткого речення ув'язнення. Одиноке спасіння — це добитися дієтного харчування. Але лікар відповість вам так: „Ми виписуємо дієтхарчування лише туберкульозним і хворим виразкою".

Ув'язнений сперечається, мовляв, пощо мені дієтхарчування, коли я наживу виразку. Мені тоді ніщо не допоможе. Лікар холодно відповідає: „Не треба було попадати сюди, тут вам не курорт". Таке нелюдське відношення виводить хворого з рівноваги. Він пише на лікаря скаргу за „медобслугу". Після цього нещасного тягнуть в ізолятор за скаргу. Там його побивають, перебиваючи й інші місця, на котрі він скаржився лікареві, опісля з/к (в'язень) виходить з карцеру і пише скаргу на лікаря і наглядачів, які побили його ні защо.

І тут його починають карати за „наклепницькі" скарги. Позбавляють його тих жалюгідних продуктів харчування з ларка, саджають постійно в ізолятор, викликають на „розмови" перевиховні. Дальше шантажують, лякають... І поїхало, повезло... Якщо в'язень так потягається з ними: ситими, цинічними, безкарними, з півроку, то йому запевнена туберкульоз, і рак, і виразка.

Такий, приблизно, немилучний ланцюг медичного обслуговування; крім цього ув'язненого постійно терорізують (страхом їх втратити) бандеролями, посилками, побаченнями з рідними. Понижують, лякають, погрожують. До всього цього ув'язнений повинен стати на струнко перед кожним наглядачем, що увійшов у барак, виявляючи пошану і улесливість..."

МИХАЙЛО ЖУЧЕНКО...

(Закінчення зі стор. 2)

документів, М. Жученко і його брат Кость були членами таємного Харківсько-Київського товариства, що виникло наприкінці п'ятдесятих років, коли Т. Шевченко вже повернувся з заслання. Між іншим, до цього товариства належали „хлопомани" В. Антонович і Т. Рильський, батько М. Рильського. Цікаво, що А. Шиманов, після розкриття харківського крила згаданого товариства, на допиті в поліції, поставив ім'я М. Жученка серед тих, що старалися видавати українськомовну газету в Харкові (П. Жур, у „Збірнику праць вісімнадцятої наукової шевченківської конференції", Київ, 1971, ст. 96).

Є підстави твердити, що М. Жученко дбав про збереження й розвиток рідного слова, розповсюджував українські книжки, зокрема Шевченків „Кобзар". Варто ще згадати, що М. Жученко не тільки любив Україну „до глибини кишені", а й часто обороняв у судових процесах тих, що займалися революційною діяльністю в колишній російській царській імперії.

Мені пощастило устійнити, що М. Жученко 1873 року був у Львові разом із Д. Пильчиковим. Отже, припускаю, що це він, молодий та енергійний адвокат, брав якусь безпосередню участь у передачі грошей Товариству, може навіть оформлив документи. Варто покопатися по архівах — може цей здогад отримає потвердження.

Удруге М. Жученко побував закордоном 1879 року, коли мабуть відвідав М. Драгоманова в Женеві. До речі, в нашій родині драгоманівська „Громада" зберігалася до 1930 року, коли мій дід передав її Дмитрові Яворницькому до Дніпропетровського музею. Є дані про те, що харківський адвокат листувався з Александром Герценом, що перебував тоді в еміграції у Лондоні.

Після повернення М. Жученка з-за кордону царська поліція негайно його заарештувала і він пробув кілька місяців у в'язниці, де застудився й дістав сухоти. Визволившись, він виїхав на лікування до Італії чи до південної Франції. Як подає „Зоря" за 1894 рік, М. Жученко помер 26-го січня 1880 року в Парижі. Ця повністю збігається з переказами в нашій родині, де його пам'ять шанували не менш, як пам'ять славного полтавського полковника Хведора. У нашому домі, за мого дитинства, висіла велика фотографія М. Жученка, а поряд — родовий герб власний, який незабаром довелося сховати.

На жаль, мені, правнукові, не пощастило відшукати могилу прадіда, хоч я побував у Парижі сім разів і робив наполегливі розшуки. Добре було б, якби хтось із паризьких українців, із місцевого осередку НТШ, зі студентів чи пенсіонерів, а вони мають більше вільного часу, — міг посвятитися розшукові могили Жученка.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо дописи писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

БОЛІВІЙСЬКІ ЗБРОЙНІ ЧАСТИНИ перебрали в свої руки державне правління, щоб не допустити до вибору на президента Гернана Сілеса Зуазо, який пов'язаний з лівими колами, навіть з комуністичною партією Болівії. Зуазо здобув у виборах 29-го червня зглядну більшість і згідно зі законом був би тепер номінований парляментом на президента Болівії. Урядуючий президент пані Лідія Гуейлер Техада зрезигнувала зі своїх обов'язків і передала владу військовій хунті, зложеній з тріюмвірату: командира армії генерала Луїса Гарсії Мези, командира летунства генерала Вальдо Берналя Перейри і командира воєнної морської фльоти адмірала Раміра Тарразаса.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
нам Дорогої (Оді)

бл. п. ДАРІЇ З ТРЕШНЕВСЬКИХ САВКА

зложили $ 25.00 на Український Гарвард.

Чоловікові Іванкові, сестрі Іванні та всій Рідні наші найщиріші співчуття

Марія і Володимир ПЕТРИШИН

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого Мужа, Татка і Дідуся

бл. п.

Д-ра ОЛЕКСАНДРА ВОЛИНЦЯ

громадського і суспільного діяча на західніх землях України і політичного в'язня польських тюрем

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

дня 29 ЛИПНЯ 1980 р. о год. 7:30 ранку в соборі СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ в ЧІКАГО, Ілл.

Про молитви за спокій душі Покійного просить

РОДИНА

В світлу Пам'ять нашої Мами, Сестри і Бабуні

бл. п. СТЕФАНІЇ МАЛАХОВСЬКОЇ-ВАНДЖУРА з дому БАЧИНСЬКОЇ

слідуючі Родини і Особи в Енн Арборі, Міч. В. З. Бровинські, Є. А. Гумецькі, Я. Л. Добровольські, В. Ф. Коллінс, В. О. Огарі, І. О. Панчаки, І. М. Пахолки, Е. С. Рогачі, Р. О. Трешньовські, П. Л. Фіцаї, В. Цетенко, М. Ціпа, Я. Р. Чехути, Т. З. Шевчуки зложили на виховання священиків суму 250.00 дол., яку розділено на: 1) Духовну Семінарію оо. Василіян в Бразилії — 90.00 дол.

2) Митроп. Дух. Семінарію в Стемфорді /Вашінгтоні — 80.00 дол.

3) Дух. Сем. при УКУ в Римі через Т-во св. Софії — 80.00 дол.

Родина Покійної складає щиру подяку жертводавцям.

В 40 ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого Чоловіка, Брата, Шваґра і Вуйка

бл. п.

ЯРОСЛАВА БАРАНЕЦЬКОГО

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у ВІВТОРОК 29-го ЛИПНЯ 1980 р.

у таких церквах:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — митрополичий собор Непорочного Зачаття П.Д.М. год. 8:30 рано

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія — церква Рождества Преч. Діви Марії — год. 6:30 веч.

ЧІКАҐО, Ілл. — собор свв. Володимира й Ольги год. 7:30 рано

ТОРОНТО, Канада — церква св. о. Миколая год. 7-ма рано

Про молитви за спокій душі Покійного просять дружина — ОЛЬГА з РОДИНОЮ

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. о. крилошанина ВАСИЛЯ ТАНЧАКА

26-го ЛИПНЯ 1980 РОКУ будуть відправлені

СВ. СЛУЖБИ БОЖІ

в слідуючих церквах:

НЮ БРОНСВІК, (Ню Джерзі), ЛЮВІСТОН, (Мейн), БОСТОН (Масс.) ЛЮРД, АРГЕНТИНА

Просимо спом'янути Покійного у Ваших молитвах

дружина — ОЛЕНА
дочка — МАРІЯ з мужем ЮРІЄМ ДИЦЬОМ і синами

✝

З глибоким смутком повідомляємо, що 14-го липня 1980 р. відійшов у Вічність наш добрий Друг і сусід

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР ФЕДОРОВИЧ НЕДІЛЬКО

кол. співак Харківської опери, скромний трудівник на українській ниві

Вічна Йому Пам'ять!

ГАННА ОРЕЛ
МАРІЯ СЕМЕНЕНКО
ВАРВАРА БАКАЛО
ФЕДІР БУЛЬБЕНКО
АЛЛА ДАВИДЕНКО
ЖДАН ЛАСОВСЬКИЙ з дружиною

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Невіджалуваної Дружини, Матері і Сестри

бл. п. ВОЛОДИМИРИ з ҐАРДЕЦЬКИХ ЦЕНКО

відбудуться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в НЕДІЛЮ, 20-го ЛИПНЯ 1980 р.

у слідуючих місцевостях:

в РИМІ в церкві св. Сергія і Вакха
в МЕЛЬБУРНІ — в катедрі
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ в церкві Христа Царя і катедрі
у ВАЙЛВУД Крест, Н. Дж.
у ГАНТЕРІ, Н. Й.
у ЛІГАЙТОНІ, Пенсильванія
у БОФФАЛО, Н. Й. каплиця Божої Матері
у ДЕНВЕР, Кол. — церква Преображення
у ТОРОНТІ, Онт. — церква св. Покрови

Просимо в цей день помолитись враз з нами за її праведну душу.

муж — МИКОЛА
син — ОЛЕКСІЙ
сестра — ІРИНА
брат — ОЛЕКСА враз з родинами

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в понеділок 14-го липня 1980 р. по довгій та важкій недузі, відійшла від нас у Вічність, на 92-му році життя наша Найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

бл. п.

ЄЛИСАВЕТА ПАСТУШАК

довголітня членкиня Марійської Дружини при церкві Христа Царя в Філядельфії та добродійка Українських Католицьких Церков

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 18-го липня 1980 р., о год. 8-ій веч. в похоронному зав. Насевичів при 109 E Tabor Rd.

ПОХОРОН — в суботу, 19 липня 1980 р. о год. 8:30 рано з цього ж заведення до церкви Христа Царя, а відтак на український католицький цвинтар в Факс Чейсі.

Горем прибиті:

доньки — ОЛЬГА ТУЗЯК
МАРІЯ ЮЗЬКІВ з мужем ЙОСИФОМ
ТЕОДОЗІЯ КОГУТ з мужем ІВАНОМ
син — БОГДАН з дружиною ІРИНОЮ
синова — МИХАЙЛИНА ПАСТУШАК
внуки — ВІРА І ЛІДА ТУЗЯК
ОРЕСТ ЮЗЬКІВ
ЛЯРИСА ЛІПЕР з мужем РЕНДОМ
Д-р ЗЕНОН І МИХАЙЛИНА КОГУТ
Д-р РОМАН ПАСТУШАК з дружиною ЛІДОЮ
АНДРІЙКО І ДАНИЛКО ПАСТУШАК
правнучка — ДОРА ПАСТУШАК та
свати — ОЛЬГА І МИКОЛА АНДРЕЙКИ з сином ВОЛОДИМИРОМ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ділиться сумною вісткою з своїм членством та українським громадянством, що у вівторок, 14-го липня 1980 р., несподівано відійшов від нас у Вічність

✝

світлої пам'яті

ОЛЕКСАНДЕР ФЕДОРОВИЧ НЕДІЛЬКО

народжений 4-го грудня 1902 р. на Україні, громадсько-церковний діяч, член Фундації УВАН у США та безкорисний працівник її Бібліотеки ім. В. Міяковського та Архіву ім. Д. Антоновича.

ПАНАХИДА — в неділю, 20-го липня 1980 р., о год. 6-ій веч. в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в понеділок, 21-го липня о год. 9:30 з катедри св.Володимира 160 В. 80 вул., в Ню Йорку на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родині Покійного і всім його Друзям висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН у США

Свято в Пассейку об'єднало українців обох віровизнань

Мала Рада Соборноправної УАПЦ визнала ігумена Павла, в мирі — Ямняка, достойним сану архимандрита і кандидатом на єпископа. Довідавшись про це, Парафіяльна Рада Української Православної Церкви Покркви Божої Матері в Кліфтоні, Н.Дж., до якої належав до постригу в ченці й висвяти тоді ред. Петро Ямняк, винесла ухвалу про переведення цієї урочистости в їхній церкві, в якій часто буває о. ігумен Павло і помагає настоятелеві о. прот. Іванові Кульчицькому.

На жаль, Парафіяльна Рада не одержала дозволу від своєї Духовної влади, але не покинула думки, щоб піднесення в сан архимандрита відбулося в цій околиці, бо тут довгі роки працював на церковно-громадській і культурно-науковій ниві член НТШ і СУЖА ред. Петро Ямняк, придбавши багато приятелів, які конче хотіли бути з ним у цей великий день, до того ж тут поблизу мешкає його донька з дружиною.

Проблему розв'язано цілком несподівано і дуже фортунно: о. митрат Володимир Білинський, парох української католицької церкви св. Миколая в сусідньому Пассейку, на своє звернення до його Духовної Влади одержав благословення на відправу Літургії Єпископом УАПЦ і піднесення в сан архимандрита о. Павла Ямняка.

Спільними братерськими зусиллями обох панотців і представників їхніх парафій при невтомній допомозі й самого о. Павла підготовано було все до урочистости на неділю 18-го травня. Прибувши з своїм супроводом, Владика Петро, Єпископ Січеславський, у вівтарі Церкви св. Покрови в Кліфтоні, Н.Дж., вислухав ранню Літургію, що її відправив о. прот. Іван Кульчицький.

На 11-ту годину ранку під гомін дзвонів Єпископ Петро прибув до храму св. Миколая в Пассейку і був зустрінутий делегаціями молоді Пласту й СУМА та зібраним українським громадянством обох віровизнань. Хлібом-сіллю і радісним словом зустрів Владику інж. Богдан Скоморовський від українців околиці, а на порозі храму о. ігумен Павло виголосив зворушливе вітання Преосвященному з проханням помолитися за весь многостраждальний український народ, за полеглих у боротьбі за волю України і за всіх борців за її визволення.

Увійшовши в храм під спів архиєрейського „Достойно є" і вислухавши вхідні молитви, Владика Петро поблагословив зібраних понад п'ятсот вірних обох віровизнань, а далі відслужив величну Архиєрейську Божественну Літургію, урочисто виконавши на Малому вході піднесення о. ігумена Павла до сану архимандрита при співі „Аксіос!" (достойний). Владиці сослужили чотири священики УАПЦ — протопресвітер Олександер Биковець, Детройт, Міч.; о. Володимир Яворський, Форт-Вейн, Інд.; о. Василь Попко, Клівленд, Огайо; і о. архимандрит Павло, настоятель Церкви Св. Володимира в Оборні, Н.Й. Літургію співали два хори — правосавний і католицький — під умілим керівництвом о. прот. І.Кульчицького. Особливо піднесено хор виконав „Вірую" і „Свят". Апостола читав член Малої Ради з Форт-Вейну брат Мирон Безкровний.

По Євангелії вірні уважно вислухали змістовну проповідь Преосвященного Владики Петра про любов і віру та їхні протилежності — ненависть і безвірство та палкий заклик провадити життя з вірою в Бога у взаємній братерській любові й одностайно продовжувати боротьбу за визволення України й Церкви.

В цьому місці парох о. В.Білинський привітав Єпископа Української Автокефальної Православної Соборної Церкви в своєму храмі, прочитав листа-дозвіл на цю відправу від його Еміненції Архиєпископа і коадютора Мирослава Любачівського, привітав піднесеного в сан архимандрита о. Павла Ямняка та висловив радість, що сьогодні слова Літургії „Возлюбімо один одного, щоб однодумно визнавати Отця і Сина, і Св. Духа" стали дійсністю. І проповідь Владики Петра, і лист Архиєпископа Мирослава, і привітальне слово пароха о. митрата В.Білинського, і спільні молитви рідною мовою викликали в усіх учасників цього братерського єднання душ глибоке зворушення і велике піднесення. Єднання душ закріпилося прийняттям Святого Причастя групою побожних вірних.

В кінці Літургії промовляв о. архимандрит Павло, пояснюючи, що привело його, сина Перемищина, до служіння Богові й українському народові в лоні УАПЦ, та висловив подяку Малій Раді і Владиці Петрові за підвищення його в сані, прирікаючи одночасно вірне служіння до кінця своїх днів рідній УАПЦеркві Великого Митрополита Василя Липківського.

У 30-річчя загибелі ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича відслужено було соборну панахиду з поминанням і бл.п. президента Карпатської України о. Августина Волошина. Крім уже згадуваного духовенства, в цій панахиді взяли участь о. митрат В.Білинський та о. протоєрей І. Кульчицький. Трикратно проспівано „Вічну пам'ять" обом визначним синам України «увечорі цього ж дня все духівництво на чолі з Владикою Петром завітало на громадське відзначення 30-ої річниці загибелі воїна-героя — командира УПА ген. Т.Чупринки — Романа Шухевича в Українському Центрі Пассейку].

При цілуванні хреста вірні отримували на пам'ятку цієї події іконку Страсної Божої Матері, „Неустанної Помочі". На жаль, забракло іконок для багатьох з присутніх на цій першій, але, надіємось, не останній історичній відправі єднання синів і дочок поневоленої Матері-України.

У просторій шкільній залі, за гарно розставленими багатими столами, відбулася після відправи спільна братерська трапеза, що її приготував Іван Івашко зі своїми помічниками й помічницями. Тостмайстер о. прот. Іван Кульчицький оголосив надіслані писемні привітання, зокрема від Валентина Мороза і члена Малої Ради УАПЦ сестри Катерини Заховайко. Привітання й промови виголосили визначні особи з-поміж присутніх: о. митрат В.Білинський, голова УПЦР прот. Ол.Биковець, о. В. Яворський, представник уряду Карпатської України д-р Вікентій Шандор, старий запорожець полковник Петро Содоль-Зілинський від Т-ва запорожців ім. полк. Петра Болбочана, недавній борець за Україну — сотник Буковинського куреня Петро Войновський, член парафії св. Миколая Богдан Калавур, член Великої Ради УАПЦ інж. Митрофан Нешта та інші. Надіслано й складено на бенкеті пожертви на загальноцерковні потреби.

Після молитви співом „Довгі літа" й „Де згода в сімействі" закінчено бенкет у цей урочистий і незабутній день єднання братів українців.

Протопресвітер Ол.Биковець

Вістки від Студентських Союзів з Европи

Франція: Приїзд Папи Івана - Павла II до Парижу дав деяку нагоду українським студентам поінформувати паризьку публіку про переслідування українських християн. Дізнавшись, що Папа буде переїжджати в п'ятницю 30-го травня перед українською католицькою катедрою, члени СУСФ були присутні на Boulevard St Germain з трьома транспарентами, на яких були написи: „Привіт Папі від українців", „Поміч переслідуваним християнам в Україні", „За український Патріярхат". Помогли студентам молодечі організації: СУМ і ОУМУФ. Ця акція мала відгук в газеті „Le Monde".

В неділю, 1-го травня, паризький кардинал Марті зорганізував зустріч Папи з французькою католицькою молоддю на стадіоні „Pars des Princes". Там пішли і студенти СУСФ з транспарентом — „Поміч переслідуваним християнам в Україні" та роздали п'ять тисяч летючок.

Бельгія: В суботу 10-го травня відбулися перші сходини НаСУС, після Шостого з'їзду СУСТЕ, у Любені. Під час сходин делеґат НаСУС на VI-ий з'їзд СУСТЕ, що відбувався у Мюнхені від 8го до 12-го квітня ц. р., заступник голови НаСУС Юрко Козій дав свій звіт про з'їзд. Застереження і рішення, висловлені на засіданнях, були такі: 1. Скоро нав'язати тісний контакт з новообраною управою СУСТЕ, щоб таким чином полегшити її працю. 2. Вислати управі СУСТЕ насамперед повний адресар. 3. На з'їзді створилися виразно два бльоки — з однієї сторони СУСН і деякі прихильники твердої політичної лінії, а з другої — помірковане академічно думаюче студентство. Перша група досить підготовано бажала вплинути на з'їзд; їй вдалося здискредитувати В. Личманенка і тим — другий бльок; також їй удалося увести до резолюцій свій виразний дух, як, наприклад, у точці оскарження часопису „Студент".

4. Створити філії НаСУС у північній Франції й Німеччині, щоб студенти там також мали нагоду розвивати свою українську діяльність.

5. Ніяке рішення із засідання управи СУСТЕ з 8 квітня 1980 року не було виконане. Чому ухвалюються тоді рішення?

6. Нічліги в Інтернаті в Мюнхені були порядні, проте їжа погана.

7. Програму з'їзду увесь час міняли, і не було нагоди делеґатам з-поза Мюнхену оглянути місто.

Італія: У четвер, 22-го травня, тиждень перед іспитами, СУСІ зорганізував „Свято Весни". В обідову пору студенти зійшлися в гарному парку „Вілля Памфілія". З'явилося коло п'ятнадцяти студентів і в дружньому настрої поговорили і пожартували. Звук гітари і рідної пісні додав більше гармонії цій зустрічі. З цієї нагоди підписали всі карточку, яку вислали одному політв'язневі з нагоди його ім'янин. Ця зустріч відограла позитивну ролю в діяльності наших студентів у Римі.

Появився журнал питомців Української Папської Колеґії св. Йосафата в Римі — Альма Матер. Це число є п'ятдесяте з черги, що виходить щороку.

У неділю, 22 червня, відкрито Одинадцятий курс в Українському Католицькому Університеті в присутності Патріярха Йосифа. На курс приїхало з-поза Риму 20 студентів (18 з Америки, два з Канади.

Еспанія: Контакт з нашими студентами в Еспанії зірвався. Колишній голова СУСЕ Андрій Івасівка, виїхавши до ЗСА, залишив адресу Юрка Тиховського. Листи і Інформативні Листки СУСТЕ, вислані на ту адресу, повертаються назад до Риму з зазначенням „незнаний".

Управа СУСТЕ в Римі робить належні заходи, щоб приєднати наших студентів з Еспанії до СУСТЕ.

УПРАВА СУСТЕ

У п'ятницю, 20-го червня, вийшов Інформативний Листок управи СУСТЕ ч. 17, в якому заторкнуто такі проблеми: 1. членська вкладка СУСТЕ до ЦеСУС; 2. незадовільна діяльність деяких членів СУСТЕ; 3. чи інший з'їзд напередодні VI-го з'їзду СУСТЕ в Мюнхені?; 4. управа СУСТЕ в Римі; 5. збірник матеріялів VI-го з'їзду СУСТЕ; 6. Московська олімпіяда; 7. фінанси V-го з'їзду СУСТЕ.

Заступник голови СУСТЕ, Адріян Єнкала, перебрав справу оборони політичних в'язнів і діє в тім напрямі. Йому до диспозиції є 69.06 англ. фунти, які він може використати для важливої праці. Якщо хтось має інформації, ідеї і пляни, прошу написати до Лондону.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ПРО СУСТЕ

Як ми вже згадували в попередньому числі „Інформативного Листка", тижневик „Шлях Перемоги" (Мюнхен) в трьох числах заторкнув справу VI-го з'їзду СУСТЕ.

„Свобода" з Ню Джерзі в числі 104 з 6-го травня ц. р. дала ширший допис: „Відбувся шостий з'їзд Союзу Українських Студентських Товариста Европи".

„Українське Слово", тижневик з Парижу, в числі 2007 з 11-го травня вмістило статтю „VI З'їзд Союзу Українських Студентських Товариств Европи".

„Українська Думка" з Лондону в числі 24 (1729) з 12-го червня опублікувала статтю „Шостий З'їзд СУСТЕ" і резолюції.

НОВА СТУДЕНТСЬКА ГАЗЕТА

В травні цього року вийшла в Ню Йорку нова місячна студентська газета „Проти Хвиль!", яку видає Крайова Управа Товариства Української Студіючої Молоді ім М. Міхновського (ТУСМ) в ЗСА, редаґує колеґія. Річна передплата становить 10.00 долярів. У газеті видно такі рубрики: Від редакції, Вісті з України, З терену, Від Крайової управи, Ідеологічна сторінка, Англомовний додаток. Крім того в першому числі широко описаний XII Крайовий з'їзд ТУСМ-у в ЗСА та розгорнена акція в обороні ген. Шухевича й нескореної України.

Зацікавлені можуть звертатися на адресу ТУСМ:

ЛІТНІ ТАБОРИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В ЕВРОПІ

Заохочуємо студентів брати активну участь у таборах для української молоді на терені Европи під час літніх вакацій. Ось деякі дати і адреси:

Ukrainian Student Organization of Michnowsky (TUSM), 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 USA

ЛІТНІ ВИШКІЛЬНО-ВІДПОЧИНКОВІ ТАБОРИ СУМ 1980 В ЕВРОПІ

Німеччина

2 серпня до 23 серпня — для юнацтва та дружинників у Ґомадінґен;

Франція

7 липня до 27 липня — для юнацтва та дружинників у Розе;

Бельгія

12 липня до 2 серпня — для юнацтва та дружинників на Франкополі;

Англія

19 липня до 21 липня — для дружинників та від 26 липня до 15 серпня — для юнацтва;

Спортовий табір — 15 серпня до 17 серпня у Розе.

ПЛАСТОВІ ЛІТНІ ТАБОРИ

В Німеччині пластові літні табори для новацтва і юнацтва відбуваються від 31 липня до 20 серпня. Адреса табору:

Ukrainisches Pfadfinderlager
Jugendsiedlung Hochland
D - 8191 Konigsdorf

У північній Валії, на Верховині відбудеться пластовий Табір від 27 липня до 16 серпня. Адреса табору:

Ukrainian Scout Camp
„Rangemore"
Trawscoed Road
Llysfaen, Nr. Colwyn Bay
North Wales

За ближчими інформаціями звертатися:

СУМ:
Zeppelinstrasse 67
D — 800 Muenchen 80

ПЛАСТ:
Ukrainischer Pfadfinderbund e. V.
Schonstr. 55
D — 800 Muenchen 80

Управа СУСТЕ бажає всім студентам щасливих літніх вакацій після нелегких кінцевих іспитів. Відпружіться фізично, скріпіться духово, щоб в наступному академічному році з більшою силою, завзяттям і молодечим запалом здобувати якнайбільше знання, яке послужить для оборони українських прав і своїх прав і переконань.

Продовження „Екуменічних діялогів УВУ"

Після дуже вдалого „екуменічного вечора УВУ" в паризькому Католицькому університеті 25-го січня, про який українська преса коротко своєчасно інформувала, підготовлено наступний подібний вечір також у Католицькому університеті, цим разом у північній Франції, у Ліль. Він відбувся в п'тницю, 23-го травня, під патронатом і предсідництвом місцевого єпископа, Владики Андріяна Ґан.

Добрим впровідним словом була доповідь Архиєпископа Жана Рюппа, почесного доктора, який говорив про „Слугу Божого Андрея Шептицького, як предвісника екуменізму".

Головну доповідь читав професор теології та доктор філософії канонік Андре Прево, що з'ясував питання патріярхату — на українському зразку — як шлях до об'єднання Церков.

Вечір, який організувала Делеґатура УВУ у співдії із місцевим українським парохом о. радником З.Нарожняком, втішався дуже великим зацікавленням — на вечорі було біля 130 присутніх. Запрошення спільно підписали ректор Католицького університету у Ліль проф. Мішель Фаліз та ректор УВУ проф В.Янів.

Цей новий вияв „екуменічного діялога" є вступ до поширення його на Німеччину, де плянується запросити до президіювання Кардинала Йосифа Раціенгера, Архиєпископа Архидієцезії Мюнхен-Фрайзінґ, тим більше, що обидва прелеґенти французи володіють німецькою мовою.

Треба нагадати, що у Мюнхені вже відбулася від 22-го лютого до 7-го березня — як причинок до „екуменічного діялогу" — виставка релігійного образотворчого мистецтва українсько-німецької родини Пулюїв, яка здобула собі широкий відгомін серед німецьких, католицьких і лютеранських кіл.

Вислід літературного конкурсу УКАП

Жюрі літературного конкурсу, що його була проголосила Українська Католицька Асоціяція Преси (УКАП) на тему „Життя і діяльність Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького", подає до відома, що на цей конкурс надіслано дві повісті:

„П'ять останніх років 1939-1944"(на схилі віку Митрополита Андрея Шептицького), авторства Самарянки;

„Дванадцять листів о. Андрея Шептицького до Матері", авторства Нініна.

Жюрі в складі: проф. д-р Василь Лев — голова, о. проф. д-р Ісидор Нагаєвський, проф. д-р Василь Ленцик і д-р Лев В.Мидловський — члени, постановило дати першу нагороду в сумі 1,000 долярів Ніninові — д-рові Григорові Лужницькому.

Другій повісті авторства Самарянки, хоч вона цікава у формі мемуарів, не признано нагороди, бо вона віддано нагороди, бо вона не відповідає умовам конкурсу.

І. Скочиляс